

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2007

Proba scrisă la MATEMATICĂ

PROBA D

Varianta ...018

Proba D. Programa M1. Filiera teoretică, specializarea Științe ale naturii; Filieră tehnologică, profil Tehnic, toate specializările

♦ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu. Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

La toate subiectele se cer rezolvări cu soluții complete
SUBIECTUL I (20p)

- (4p) a) Să se determine coordonatele mijlocului segmentului determinat de punctele $A(1,-1)$, $B(4,3)$.
- (4p) b) Să se determine coordonatele simetricului punctului $A(1,-1)$ față de punctul $B(4,3)$.
- (4p) c) Să se calculeze $\sin \frac{\pi}{3} \cdot \cos \frac{\pi}{3}$.
- (4p) d) Să se determine punctul de pe dreapta $d : x - 3y + 6 = 0$ care are coordonatele egale.
- (2p) e) Să se determine soluțiile complexe ale ecuației $x^2 + 4 = 0$.
- (2p) f) Să se calculeze partea reală a numărului complex $\frac{2+3i}{(2-i)^2}$.

SUBIECTUL II (30p)
1.

- (3p) a) Să se rezolve în \mathbf{R} inecuația $1 - 3x \geq 10$.
- (3p) b) Să se calculeze $\log_2 \frac{1}{2} + \log_3 \frac{1}{3}$.
- (3p) c) Să se rezolve în mulțimea numerelor reale strict pozitive ecuația $\log_3(x^2 + 5) = 2$.
- (3p) d) Să se determine numărul funcțiilor $f : \{1,2\} \rightarrow \{1,2,3\}$ pentru care $f(1)$ este număr par.
- (3p) e) Să se calculeze probabilitatea ca un element $n \in \{1, 2, 3, 4, 5\}$ să verifice relația $n! < 2^{n+1}$.

2. Se consideră funcția $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \arctg x$.

- (3p) a) Să se calculeze $f'(x)$, $x \in \mathbf{R}$.
- (3p) b) Să se calculeze $\int_0^1 f'(x) dx$.
- (3p) c) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x) - f(0)}{x}$.
- (3p) d) Să se arate că funcția f este strict crescătoare pe \mathbf{R} .
- (3p) e) Să se calculeze $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n+3}{4n+5}$.

SUBIECTUL III (20p)

Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$, $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$ și $O_2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$, unde $a, b, c, d \in \mathbf{Q}$.

- (4p) a) Să se verifice că $A^2 - (a+d)A + (ad-bc)I_2 = O_2$.
- (4p) b) Să se verifice identitatea $X^2 - 5I_2 = (X - \sqrt{5}I_2)(X + \sqrt{5}I_2)$, $\forall X \in M_2(\mathbf{Q})$.
- (4p) c) Să se arate că, dacă polinomul $f \in \mathbf{Q}[X]$, $f = X^2 - (a+d)X + ad - bc$ are o rădăcină egală cu $\sqrt{5}$, atunci $a+d = 0$ și $ad - bc = -5$.
- (2p) d) Să se calculeze determinantul $\begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 4 & -1 \end{vmatrix}$.
- (2p) e) Să se găsească o matrice $B \in M_2(\mathbf{Q})$, cu proprietatea $B^2 = 5I_2$.
- (2p) f) Să se arate că $\det(XY) = \det(X) \cdot \det(Y)$, $\forall X, Y \in M_2(\mathbf{Q})$.
- (2p) g) Să se arate că, dacă $\det(X^2 - 5I_2) = 0$, unde $X \in M_2(\mathbf{Q})$, atunci $X^2 = 5I_2$.

SUBIECTUL IV (20p)

Se consideră funcția $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = 3^x + 3^{-x}$.

- (4p) a) Să se verifice că $f(x) = f(-x)$, $\forall x \in \mathbf{R}$.
- (4p) b) Să se calculeze $f'(x)$, $x \in \mathbf{R}$.
- (4p) c) Să se arate că funcția f este strict descrescătoare pe intervalul $(-\infty, 0]$ și strict crescătoare pe intervalul $[0, \infty)$.
- (2p) d) Să se arate că $f(x) \geq 2$, $\forall x \in \mathbf{R}$.
- (2p) e) Să se arate că funcția f este convexă pe \mathbf{R} .
- (2p) f) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\int_0^x f(t) dt}{f(x)}$.
- (2p) g) Să se rezolve în mulțimea $(0, \infty)$ ecuația $f(x) + f(x^{27}) = f(x^5) + f(x^{2007})$.

Varianta 018

SUBIECTUL I

1.

a) $M\left(\frac{5}{2}, 1\right)$.

b) $C(7, 7)$.

c) $\frac{\sqrt{3}}{4}$.

d) $P(3, 3)$

e) $S = \{2i, -2i\}$

f) $-\frac{6}{25}$.

SUBIECTUL II

1.

a) $x \in (-\infty, -3]$.

b) -2 .

c) 2 .

d) 3 .

e) $\frac{4}{5}$.

2.

a) $f'(x) = \frac{1}{1+x^2}$.

b) $\frac{\pi}{4}$.

c) 1 .

d) $f'(x) > 0, \forall x \in \mathbf{R}$. Deci funcția f este strict crescătoare pe \mathbf{R} .

e) $\frac{1}{2}$.

SUBIECTUL III

a) $A^2 - (a+d)A + (ad-bc)I_2 = O_2$.

Cum $A^2 = \begin{pmatrix} a^2+bc & ab+bd \\ ac+cd & bc+d^2 \end{pmatrix}$,

atunci $\begin{pmatrix} a^2+bc & ab+bd \\ ac+cd & bc+d^2 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} a^2+ad & ab+bd \\ ac+cd & ad+d^2 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} ad-bc & 0 \\ 0 & ad-bc \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$.

Obținem $\begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$, adevărat.

b) Fie $X \in M_2(\mathbf{Q})$, $X = \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix}$.

$$X^2 - 5I_2 = \begin{pmatrix} x^2 + yz - 5 & xy + yt \\ xz + zt & yz + t^2 - 5 \end{pmatrix}.$$

$$X - \sqrt{5}I_2 = \begin{pmatrix} x - \sqrt{5} & y \\ z & t - \sqrt{5} \end{pmatrix}.$$

$$X + \sqrt{5}I_2 = \begin{pmatrix} x + \sqrt{5} & y \\ z & t + \sqrt{5} \end{pmatrix}.$$

$$(X - \sqrt{5}I_2)(X + \sqrt{5}I_2) = \begin{pmatrix} x^2 - 5 + yz & xy - \sqrt{5}y + yt + \sqrt{5}y \\ xz + z\sqrt{5} + zt - \sqrt{5}z & yz + t^2 - 5 \end{pmatrix}.$$

Deci $X^2 - 5I_2 = (X - \sqrt{5}I_2)(X + \sqrt{5}I_2)$.

c) $f(\sqrt{5}) = \sqrt{5}^2 - (a+d)\sqrt{5} + ad - bc = 0$ sau $(5 + ad - bc) = (a+d)\sqrt{5}$.

Atunci $5 + ad - bc = 0$ și $a + d = 0$. Am obținut $a + d = 0$ și $ad - bc = -5$.

d) $\begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 4 & -1 \end{vmatrix} = -5$.

e) Fie $B = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 4 & -1 \end{pmatrix}$. Avem $B^2 = 5I_2$.

f) Fie $X = \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix}$, $Y = \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix}$;

$$XY = \begin{pmatrix} ax + bz & ay + bt \\ cx + dz & cy + dt \end{pmatrix}; \det(XY) = adxt - adzy - bcxt + bczy.$$

$$\det X = ad - bc.$$

$$\det Y = xt - zy.$$

$$\det X \det Y = adxt - adzy - bcxt + bczy.$$

Deci $\det(XY) = \det X \det Y$, $\forall X, Y \in M_2(\mathbf{Q})$.

g) $X^2 - 5I_2 = (X - \sqrt{5}I_2)(X + \sqrt{5}I_2)$, $\forall X \in M_2(\mathbf{Q})$,

iar $\det(X^2 - 5I_2) = \det(X - \sqrt{5}I_2)\det(X + \sqrt{5}I_2)$.

Cum $\det(X^2 - 5I_2) = 0$, obținem

$\det(X - \sqrt{5}I_2) = 0$ sau $\det(X + \sqrt{5}I_2) = 0$.

Fie $X = \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix}$, $x, y, z, t \in \mathbf{Q}$.

Atunci $X - \sqrt{5}I_2 = \begin{pmatrix} x - \sqrt{5} & y \\ z & t - \sqrt{5} \end{pmatrix}$.

$\det(X - \sqrt{5}I_2) = xt - x\sqrt{5} - t\sqrt{5} + 5 - zy = 0$ sau $xt - zy + 5 = (x+t)\sqrt{5}$.

Atunci $xt - zy + 5 = 0$ și $x + t = 0$. Deci, $xt - zy = -5$.

Dar $X^2 - (x+t)X + (xt - zy)I_2 = O_2$. Deci $X^2 - 5I_2 = O_2$ sau $X^2 = 5I_2$.

Dacă $\det(X + \sqrt{5}I_2) = 0$ se rezolvă în același mod.

SUBIECTUL IV

a) $f(-x) = 3^{-x} + 3^x = f(x)$.

b) $f'(x) = \ln 3(3^x - 3^{-x})$.

c) $f'(x) = 0$, rezultă. $x = 0$

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$f'(x)$		0	
$f(x)$	$-$	2	$+$

Deci funcția f este strict descrescătoare pe intervalul $(-\infty, 0]$ și strict crescătoare pe intervalul $[0, \infty)$.

d) $f(x) \geq 2$ este echivalentă cu $3^x + 3^{-x} \geq 2$.

Din inegalitatea mediilor avem $m_a \geq m_g$. Atunci

$3^x + 3^{-x} \geq 2, \forall x \in \mathbf{R}$.

e) $f''(x) > 0, \forall x \in \mathbf{R}$. Deci f este convexă pe \mathbf{R} .

f) $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\int_0^x f(t) dt}{f(x)} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{3^x - 3^{-x}}{\ln 3}}{3^x + 3^{-x}} = \frac{1}{\ln 3} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{3^x(1 - 3^{-2x})}{3^x(1 + 3^{-2x})} = \frac{1}{\ln 3}$.

g) Ecuația $f(x) + f(x^{27}) = f(x^5) + f(x^{2007})$ devine

$3^x + 3^{-x} + 3^{x^{27}} + 3^{-x^{27}} = 3^{x^5} + 3^{-x^5} + 3^{x^{2007}} + 3^{-x^{2007}}$.

Observăm că $x = 1$ este soluție.

Dacă $x > 1$, cum f strict crescătoare pe intervalul $(0, \infty)$, avem

$f(x) + f(x^{27}) < f(x^5) + f(x^{2007}), \forall x > 1$. Atunci nu avem soluție în intervalul $(1, \infty)$.

Dacă $x \in (0, 1)$ se procedează analog și din nou nu avem soluție.

Deci $x = 1$ este soluție unică.

SNEE